

podobo huzarja, stoječo na 4 čevlje visokim, okroglim podnožji, podpertim s potrebnim podzidjem, in previdenim s spodobnim železnim oklepam. Napis oznanuje po ogersko in nemško njega slavno ime in junaškoserčne dela. Gospod Karl Seppenhoffer, Goriški rojak in c. k. oficir kneza Leopoldoviga peškiga regimenta, je spominik mojstrovsko izdelal, ki je prvo kamnato delo njegovih rok, zgol speljano iz goreče ljubezni do domovine in do vojaške časti. Tudi postavljen je spomnika in vse dela pri tem sta dva vojaka opravila. Spominšina je postavljena na tistim mestu, kjer je bil junak zakopan; šest do osem sežnjev od cerkve, in ki tri od ceste.

K prazničnemu posvečenju tega — Ipavski dolini za večno druziga — spomina je bil 16. dan Kozoperska izvoljen. V imeni in namesto pohvaljeniga petiga huzarskiga regimenta, ste prišle iz Gorice pred ta dan o poldne dve tovaršii c. k. primorskonárodniga kneza Leopoldoviga peškiga regimenta z mnogo družimi gospodi oficirji, z banderam in celo muziko v Ipávo. Desiravno so še le 14. Kozoperska na večer v Ipávi zvedili, de bo že 16. dan to opravilo, ste vunder velavna kantonska komisija in častita tehantija vsiga k vrednimu obhajanji preskerbele. Veliko velavne gospóde iz cele okolice, in mnogo družih ljudi je k temu opravilo vkupej prišlo.

Ob enajstih zjutrej so častiti gospod Juri Grabrijan, Ipavski fajmošter in tehant, med streženjem svojih gospodov obhodnikov, velko mašo po mertvih imeli, pri kateri je bilo slišati med orgljanjem perve pevce iz Gorice; vojaki pa nastavljeni pred cerkvijo so pri sv. evangelji in povzdigovanji s strelanjem molili.

(Konec sledi.)

Na eni strani smešna, na drugi resnična.

Nekiga kmeta je sinek prašal: „Oče! povejte mi vunder enkrat, kaj neki so vërzi, v kterih pevci svoje pesmi pišejo; celo leto si že glavo ubijam, pa ne morem nikakor praviga zvediti.“ Oče, ki tega sam ni vedil, mu odgovori: „Vërzi so verstice, ki zaporedama sledijo, na popirji nikoli od eniga kraja do družiga ne sežejo, in večidel na sredi na naglama prenehajo; dostikrat je clo ena versta veliko krajši od druge, če je pevcu nategama besedi zmanjkalo.“ — Pri marsikterim pevcu zares vërzi niso nič družiga, ko góle verstice in dostikrat je ena krajši od druge samó zato, kër so mu besede pošle; od praviga pevskiga duha ni duha ne sluha. Pevéc (pesmenik) mora rojen biti, pravi star pregovor; današnji dan pa že vsak pesme dela, in se ubija, de mu pot po čelu stoji.

Iz starih pripovedk je znano, de je nekdej krilati konj na svetu bil, ki so ga Pegaza imenovali, in kteriga so le pesmeniki jezdarili. Od tistih časov še dan današnji Pegaza jezdariti toliko pomeni, kakor pesmi zlagati. Imenitni Pegaz pa je le prave pesmenike nosil, vse druge derhali ni na sebi terpel, ter jo je na tla potlačil. Tacih pevčkov, ktere Pegaz jezdari, namesto de bi oni Pegaza jezdarili, (sie reiten nicht, sie werden nur geritten), tacih pevčkov je dan današnji cela truma. Ni bolj zoperniga na svetu, ko slaba pesem — naj tedej opusti péti, kterimu pesem ni dana! Sej je tudi ravno takó lepó in častno brez verstie kaj dobriga pisati: vsi ne moremo prepevati, pa tudi treba ni! Naj nam pravi pesmeniki prepevajo in s svojimi pesmami serca razveseljujejo: radi jih bomo poslušali. Vsak drugi pa, ki ni zató rojen, nej pesništvu slavó da, de ne bodo od njega rékli: „Ta tudi vprega Pegaza v galejo.“

Dr. Bleiweis.

Urno, kaj je noviga?

(Dèrv za kurjavo hlaponov na železni cesti) od Celja do Ljubljane bodo — kakor smo slišali — vsako leto 2500 sežnjev potrebovali. Kmetje sadite, sadite drevesa!

(Bolezen korúna), ki jo gnjilóbo imenujejo, je letas po Nemškim, Francozkim, Angležkim, v Belgii, Olandii i. t. d. grozno veliko škodo napravila.

(V Belgii), v nemški deželi od severja proti zahodu, je tako pomanjkanje krompirja, de je kralj prepovedal, ga za njegovo hišo kaj kupiti. Tudi vse bolešnice, ječe in občinske ubožnice v Bruselju, poglavitim mestu tega kraljestva, bodo mogle po kraljevim povelji letas brez korúna biti, in z drugimi jedmi se preživiti, zató de se cena korúna ne bo preveč zdražila, in de ljudstvo ne bo pomanjkanja terpelo. Tudi gospóda imenovaniga mesta je obljubila, po tem lepim izgledu ravnati. — To je v resnici ljudomilo ravnanje!

(Na Slovenskim) se je tudi jela semtertje bolezen korúna prikazovati, ktera akoravno je še ne moremo gnjilóbo imenovati, nas vunder močno straši. Na več krajih so letas krompir pridelali, ki od znotraj rujave ali černe lise ima, ali je pa clo gnjil.

(Židoreja na Francozkim) se po oznanilu Pražkih kmetijskih Novic zmirej bolj razširja. Okoli sto tavžent kmetovavcov se že zde z njo pečá, ki vsako leto 130 milijonov frankov deželi donese.

(Brezlavski škof in knez, gosp. baron Diepenbrok) bodo na svojih grajšinah na Sležkim predijske učilnice napravili, v kterih bodo Vestfalski mojstri predice in predivce zastonj presti učili. — Slovenci! če Sležaki in Sležakinje, ki že davnej lepe platna izdelujejo, še boljšiga podučjenja potrebujejo, kolikanj več smo ga mi potrebni! Ne obotavljajte se tedej, poduka deležni biti, kteriga vam rodoljubi možje zastonj ponujajo!

(V predijsko šolo v Adersbahu na Českim), kamur se je po oznanilu gospoda Pihlarja, naš česki mojster Kiseveter podal, je že čez 30 predivcov iz raznih krajev vkupej prišlo.

(Mlinarjev) je v našem cesarstvu 37292. Občinske Avgsboržke Novice, ki so unidan to oznanile, hvallijo Krajnske mlinarje zavoljo posebno lepe moke, in pravijo, de imajo Krajnci kaj dobre mlinske kamne.

(Na Dunaji) so zopet ponarejene banknote zapazili, goljufniga narejavca pa so k sreči že vjeli. Star mož je in žlahtniga rodú. De je njegovo delo bolj zdalo, je samó banknote po 100 gold. delal.

(V Ojtozu na Sedemgraškim se je goveja ku-ga prikazala.

Današnjemu listu je perložen list Nr. 15 perdján.

Žitni kup.	V Ljubljani		V Krajnju	
	25. Kozoperska.		18. Kozoperska.	
	gold.	kr.	gold.	kr.
1 mernik Pšenice domače	1	40	1	45
1 » » banaške	1	58	2	—
1 » Turšice	1	12	1	12
1 » Soršice	—	—	1	30
1 » Réži	1	17	1	23
1 » Ječmena	1	—	—	—
1 » Prosa	1	3	1	8
1 » Ajde	1	—	1	3
1 » Ovsa	—	42	—	45

PERLOSHEN LIST № 15,

h 44. listu kmetijskih in rokodelskih Noviz.

1845.

Kdor sheli, kako osnanilo v perloshenim listu natisniti in Novizam perdjati, plazha sa *vfako verstizo* 3 kr., zhe osnanilo le *enkrat* natisniti da; *dvakrat* 4 kr. in *trikrat* pa 5 kr.

(39.) Orglje na prodaj. (1)

Práv nove in od umetniga orgljarja narejene cerkovne orglje s šestimi registri in pedalam, so pri meni na Oblokah v Novi vasi na prodaj, ter jih častitljivim duhovnim gospodam in cerkovnim ključarjem z tem pristavkam priporočim, de se dajo koj ondi postaviti, kjer bodo prihodnjič v božjo čast pele. Kdor jih potrebuje, naj jih pride sam pogledat, ali naj se pa zanje po pošti v frankiranih pismih oglasi; gotovo dobro izdelane orglje bo práv po ceni dobil.

Jernej Nosan.

(38.) Pri Janesu Giontini, bukvarji v Ljubljani (1)

na velikim tergu Nr. 237 je na prodaj:

Sveti krishev pót nashiga Gospóda in Svelizharja Jesufa Kristufa v 14 lepih v olji isobrásenih, po 27 palzov vifozih in 19 fhirokih podobshinah ali fhtazijonih. Zena vsih 14 fhtazijonov je le 45 gold. frebra. Oklepi ali romi, s flovenfkimi ali nemfhkimi napisi se dajo po zeni sa 40 gold. ofkerbeti.

Kér se s imenovanim krishevím potam ne dajo famo vezhi in manjšhi zerkve, temuzh tudi kapele savoljo majhne zene olepfhati, ga zhaftitljivi duhovshini in vshim zerkovnim kljuzharjem in drugim dobrotnikam zerkvá ponishno osnanim.

Nar boljshi (s z. k. orlam) z. k. priv. masilo sa zhevlje na fvit (Glanzwichs) is Prage v lesenih fhkatljizah po 1 in 2 kr.; dvavajst fhkatljiz fkup veljá pa 8 do 16 kr.

Rozhne harmonike is z. k. priv. Dunajfkih fabrik s 6, 8, 10, 12 eno- in dveveršnimi glafovi, práv po zeni.

Vashno osnanilo sa zhaftitljivo duhovshino!

Mnogo podobshin fvetnikov, barvanih in nebarvanih, po famim in po 100 v sveskih, svesik po 6 kr. do 4 gold.; potem flovenfke in nemfhke molitevne bukvice sa mladost in sa odrashene ljudi, práv po zeni in lepo vesane se pri meni na prodaj dobé.

J. Giontini.

(36.) Osnanilo. (3)

Zhaftno Ljubljansko méstno poglavarstvo mi je privoljenje dalo, podobshine v jéklo in bakro (kufér) vresane natisniti. Priporozhim se tadaj vshim, kteri tazih dél potrebujejo, posebno zhaftitljivim duhovnim gospodam, s mnogimi podobshinami fvetnikov mnogoterih barv; práv po zeni she tudi narejene prodajam.

Tudi narozhila sa jeklene in bakrene plofhe prejémlem, ktere od nar umetnejshih mojštrov na Dunaji, v Pragi i. t. d. dobivam.

Anton Weimann,

na starim tergu Nr. 156, sraven gosp.
Janesa Klemensa, bukvarja.

(32.) Vishe (3)

sa perve bukvice gospod Potozhnikovih pefem zhveteroglasno postavljene od gosp.

Gr. Riharja

fo na fvitlo prifhle; se dobé pri Lerherju in Kremsharju, ali pa tudi v Sh-Miklavshki meshnarii v Ljubljani, in veljajo vesane 1 goldinar in 40 krajzarjev.

Kúp vish sa druge bukvice je ponishan na 1 gold. 30 kr.; kdor oboje vkup vsame, jih dóbi sa 3 goldinarje.

Kar fo she sdavnaj umetni organisti in pevzi sheleli, de bi se lépe, po zeli desheli she snane, pa vender femtertje hudo pokashene vishe natisnjene dobile, to je sdaj spolnjeno. Na fhtiri glafove, to je: na sopran, alt, tenor in bas fo postavljene, kér je petje na fhtiri glafove nar bolj popolnoma in nar lepshi petje, in f tem je ustresheno tistim organistam, kteri imajo surjene pevze in pevke, de snajo faj nekoliko is nóti peti. Po tistih zerkvah pa, kjer tazih pevzov nimajo, naj pojejo le na en glaf, ali faj na dva, in vfak imena vredin organist mora faj toliko snati orglati in peti, de si bo is teh natisnjenih vish snal potrebne glafove isbrati, in pevze in pevke péti nauzhiti.

(33.) Pri Janesu Giontini, (3)

bukvarju v Ljubljani Nr. 237 na velikim tergu fo nasledne bukve na fvitlo prifhle in fo na prodaj:

Volkmera, Leop., Fabule in Pésni. Spravil in f kratkim Volkmerovim shivljenjem na svetlo dal A. J. Murko. V Gradzi, vesane veljajo 15 krajzarjev.

Navuk v peldah. Lepe sгодbe in korisne povésti sa otroke od P. Ilga Jaifa. S kipom. V Gradzi, vesane veljajo 16 krajz.

Dogodivshine Štajerske Zemlje. Z posebnim pogledam na Slovence. Špifal Ant. Krempl. V Gradzi 1845, vesane veljajo 2 gold.

Sveti krishov pot, ali premishljevanje britkiga terpljenja in smerti nashiga Gospoda Jesufa Kristufa. V Gradzi, vesane veljajo 14 krajz.

Male molitne bukvize sa katoljske kristjane s lepimi molitvami za jutro, sa vezher, k fveti mafhi, k spóvedí in obhajili, s litanijami, in drugimi molitvami. V Gradzi, v papirji vesane 8 krajz.

Kdor jih dvanajst fkupej vsame jih dobi sa 1 gold. 24 krajz.

Bukve od porodne pomozhi sa porodne pomozhnize na kmetih. Špifal Dr. J. N. Kömm v Gradzi, 1840, veljajo 1 gold. 20 krajz.

(31.) **Jes imám na prodaj.** (3)

Kratke pridige na vse nedélje in svetke zeliga léta. Vkupspravljene in vundane od *Antona Kremplna*, fajmofhtra per sv. Trojizi male Nédle sdol Rodgona. Pervo in drugo léto v tréh rasdelkih vfako. — V Gradzi. 1839.

„Zhlovek ne shivi ob samim kruhu, temuzh od vsake besede, ktera is ust boshjih pride. (Mat. 4.) Te besede so postavili rajniki gospod fajmofhter Anton Krempl sa vvod svojih pridig, polnih poboshnosti in boshjiga duha. Pridige takó uzheniga in modriga moshá dalje priporozhevati, bi mende bravzam *teh noviz* pazh nepotrebno bilo, kér so jim rajniki gospod s svojim pifanjem tudi is nafhkih noviz snani. Pristaviti pa moramo, de poboshnim Šlovenzam sa poboshno branje in premishljevanje ob nedéljah in prasnkih lepshih bukev ne moremo priporozhiti.

Dveh lét pridige v enim svesku svesane po 1 gold. 20 krajz. ne bodo predrage.

Povabim tadaj zhasitljivo duhovshino in vse poboshne Šlovenze jih pri meni kupiti.

Janes Giontini,
bukvar v Ljubljani.

(34.) **Bukvovezarsko oznanilo.** (3)

Kér me je Ljubljanska mestna gosposka v red svojih rokodelov vzela, se bom na svetiga *Luka* dan iz *Krajnja*, kjer sim že več let bukve vezal, v *Ljubljano* preselil, torej se vsim tistim, ki so me v mojim rokodelu v *Krajnju* podpirali, zató odkritoserčno zahvalim, in jih prosim, de bi mi še zanaprej tudi v *Ljubljani* dela naklonovali. Bukvovezavnico bom imel v *slonovih ulicah* blizo *Frančiškanarjev* v 4. štacuni, kjer bom tudi razne druge reči izdeloval, ktere v rokodelstvo bukvovezov sežejo.

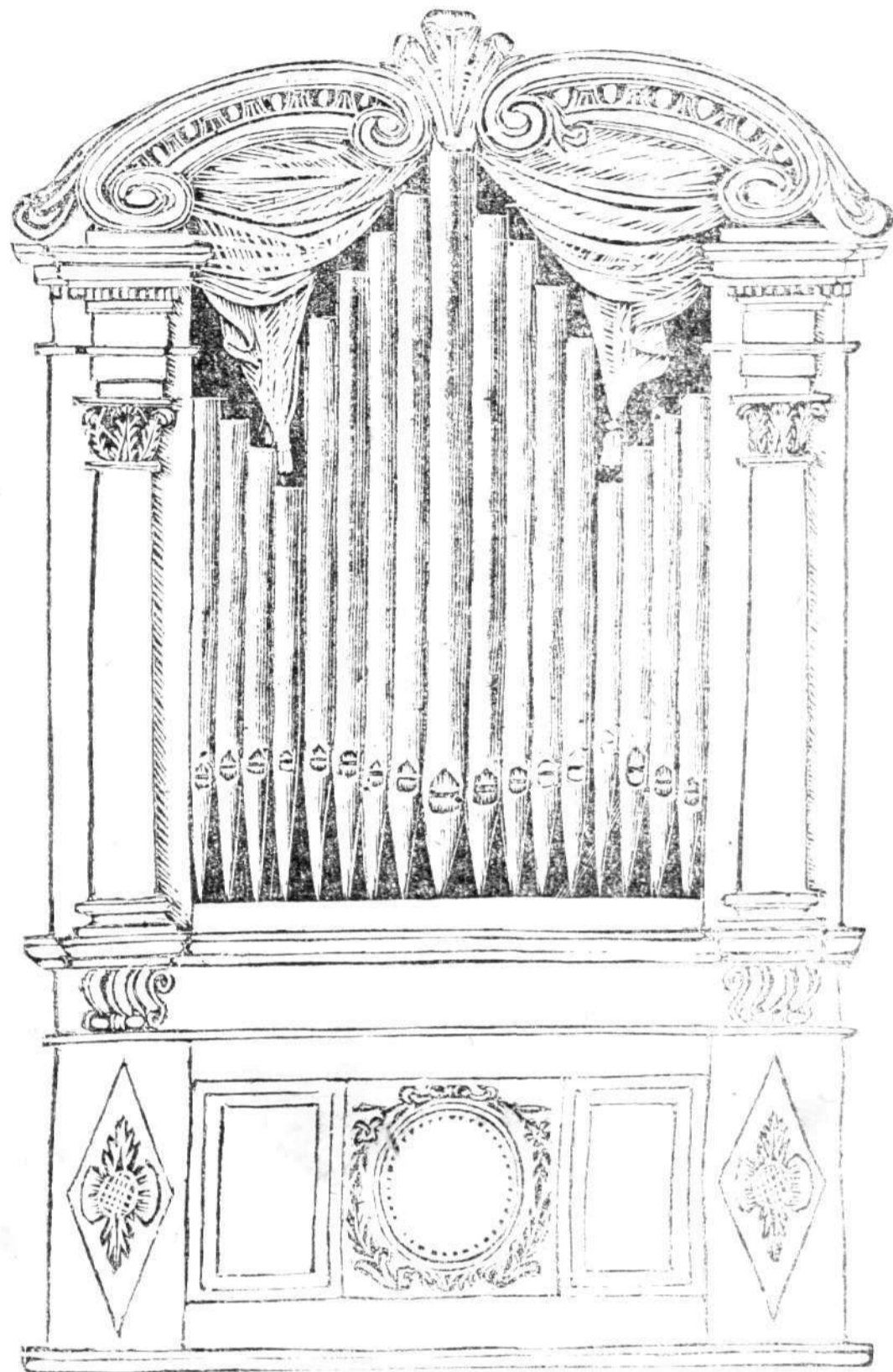
Z tem oznanilam se tedej priporočim vsim častitljivim duhovnim gospodam in vsim tistim, ki bukvovezarskih izdelkov potrebujejo, in jim obljubim, de bojo pri meni dobre in lične izdelke, in kar bo le moč, po majhni ceni, dobivali. Med drugimi rečmi se bo v moji bukvovezavnici tudi vse sorte *pisarskih bukev* dobi-

valo, kakor tudi mnogoverstnih *molitevskih bukev* i. t. d.

Neutrujen si bom prizadeval tudi v *Ljubljani* z ličnim delam in majhno ceno dobro imé svoji delavnišnici ohraniti.

Franc Tomas, bukvovez.

(35.) **Cerkovne orglje.** (3)

Visoko častitljivim duhovnim gospodam in cerkovnim ključarjem se vpervič práv lepó zahvalim, de so mi s pridnim narečilam orgelj skozi 26 let veliko zaslužka naklonili. Zaupanje, ki so ga skozi tolikanj časa na-me stavili, si bom tudi prihodnjič prizadeval prihraniti z dobrim izdelovanjem orgelj, kakorsnih umetni današnji čas tirja. 65 orgelj do zdej po cerkvah naše in bližnih škofij v božjo čast pòje, ki sim jih jez naredil; veliko družih sim pa tudi popravil. Kér vedno z časam in z novimi znajdbami naprej hitim, brez bahanja tudi lahko rečem, de se moje orglje med nar boljši izdelke šteti zamorejo; les je, kar je nar bolj mogoče, posušen, in tudi vsa druga priprava je nar boljši sorte. Tega se bo lahko vsak sam prepričal, kdor bo mojo delavnišnico obiskal, kjer so ravno zdej dvoje nove orglje na ogled, in ene druge pa na prodaj postavljene z 9 in 12 registri in pedalam vred.

Peter Rumpel,
mestni orgljar v Kamniku.

(37.) **Česki kolovrati,** (3)
ki sim jih ravno zdej vnovič iz Českiga dobil, se dobijo pri meni z vso pripravo vred po navadni ceni za 5 gold. in 50 kraje.

Jožef Strohbach,
v gosposkih ulicah (Herrngasse Nr. 208).